

PORÓWNANIE CECH SPÓŁEK HANDLOWYCH

	spółka jawna	spółka partnerska	spółka komandytowa	spółka komandytowo-akcyjna	spółka z o.o.	spółka akcyjna
rodzaj podmiotowości prawnej	jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej (tzw. niepełna/ułomna osoba prawna)				osoba prawna	
rodzaj aktu założycielskiego	umowa			statut	umowa ¹	statut
forma aktu założycielskiego (w formie „papierowej”)	pisemna ²		akt notarialny		akt notarialny	akt notarialny
Możliwość założenia spółki przez internet (w oparciu o wzorzec umowy ustalony przez MS)	tak ³	nie	tak ⁴	nie	tak ⁵	nie
dopuszczalna działalność prowadzona przez spółkę	gospodarcza	gospodarcza polegająca na wykonywaniu zawodów określonych w art. 88 KSH	gospodarcza		dowolna	
chwila powstania spółki	wpis do rejestru przedsiębiorców KRS				zawarcie umowy spółki ^{6 1}	objęcie wszystkich akcji ⁶

¹ W przypadku, gdy spółka z o.o. zakładana jest przez jednego wspólnika (spółka jednoosobowa), trudno mówić o „umowie spółki”, ponieważ jedyny wspólnik z nikim innym umowy nie zawiera. Lepszym rozwiązaniem jest mówienie wówczas o „akcie założycielskim”. Przepisy KSH nie rozróżniają jednak takiej sytuacji, chociaż z punktu widzenia poprawności teoretycznej i terminologicznej wymaga ona oddzielenia przypadków, gdy spółkę zakłada jeden wspólnik (brak umowy, do której zawarcia wymagane są dwie strony), od sytuacji zakładania spółki przez kilku wspólników na podstawie umowy spółki.

² Jeżeli przedmiotem wkładu wspólnika do spółki jest rzecz lub prawo, którego przeniesienie albo obciążenie wymaga dokonania czynności prawnej w formie szczególnej, wówczas umowa spółki musi zostać zawarta w takiej formie szczególnej, np. jeżeli wkładem wspólnika do spółki jest przeniesienie własności nieruchomości, umowa spółki jawnej/partnerskiej musi przybrać formę aktu notarialnego.

³ art.23¹ KSH.

⁴ art. 106¹ KSH.

⁵ art. 157¹ KSH.

⁶ Powstaje spółka w organizacji, która w przypadku wpisania jej do rejestru przedsiębiorców KRS staje się spółką właściwą; art. 11 KSH, art. 161 KSH, art. 310 § 1 KSH, art. 323 KSH. W przypadku zakładania spółki z o.o. na podstawie art. 157¹ KSH (rejestracja przez Internet), chwilą zawarcia umowy spółki jest wprowadzenie do systemu teleinformatycznego wszystkich danych koniecznych do jej zawarcia i opatrzenie ich podpisem elektronicznym (art. art. 157¹ § 3 KSH).

	spółka jawna	spółka partnerska	spółka komandytowa	spółka komandytowo-akcyjna	spółka z o.o.	spółka akcyjna
obowiązek rzeczywistego i pełnego wniesienia wkładów przez wspólników przed wpisaniem spółki do rejestru przedsiębiorców KRS		nie		nie ⁷	tak/nie ⁸	nie ⁷
dopuszczalnym wkładem wspólnika jest świadczenie pracy lub usług na rzecz spółki		tak	komplementariusz – tak komandytariusz – warunkowo ⁹	komplementariusz – tak akcjonariusz – nie	nie	nie
określenie wspólników	wspólnicy	partnerzy	komplementariusz(-e) i komandytariusz(-e)	komplementariusz(-e) i akcjonariusz(-e) ¹⁰	wspólnicy	akcjonariusze
osoby wspólników	dowolne	tylko osoby fizyczne wykonujące zawody określone w art. 88 KSH		dowolne		
minimalna liczba wspólników	2	2 ¹¹	1 komplementariusz i 1 komandytariusz	1 komplementariusz i 1 akcjonariusz ¹²	1	
dopuszczalność zmiany osoby wspólnika w spółce (w miejsce dotychczasowego wspólnika wchodzi nowa osoba)		zasadniczo ograniczona ¹³		komplementariusze – zasadniczo ograniczona ¹³ akcjonariusze – zasadniczo dozwolona ¹⁴	zasadniczo dozwolona ¹⁵	

⁷ Jeżeli akcje są obejmowane za wkłady niepieniężne albo pieniężne i niepieniężne przed zarejestrowaniem spółki, muszą zostać wniesione w wysokości co najmniej 25.000 zł. Jeżeli akcje obejmowane są za wkłady pieniężne, przed zarejestrowaniem spółki powinny zostać pokryte przynajmniej w wysokości ¼ ich wartości nominalnej; art. 309 KSH.

⁸ W przypadku spółki z o.o. zakładanej na podstawie art. 157¹ KSH (wzorzec umowy udostępniany w Internecie przez Min. Sprawiedliwości) pełne pokrycie kapitału zakładowego powinno nastąpić w terminie 7 dni od dnia wpisania spółki do rejestru; art. 158 § 1¹ KSH.

⁹ Art. 107 § 2 KSH.

¹⁰ Komplementariusz może być jednocześnie akcjonariuszem; art. 145 KSH.

¹¹ Wyjątkowo, przez okres najwyżej 1 roku spółka może działać z jednym partnerem; art. 98 § 2 KSH.

¹² Chociaż komplementariusz może być jednocześnie akcjonariuszem, spółka nie może istnieć jako jednoosobowa; art. 125 KSH.

¹³ Art. 10 KSH.

¹⁴ Art. 337 w zw. z art. 126 § 1 pkt 2 KSH.

¹⁵ Art. 182 KSH, art. 337 KSH.

	spółka jawna	spółka partnerska	spółka komandytowa	spółka komandytowo-akcyjna	spółka z o.o.	spółka akcyjna
podział zysków pomiędzy wspólników	każdy wspólnik tyle samo ¹⁶		każdy komplementariusz tyle samo ¹⁷ komandytariusze proporcjonalnie do rzeczywiście wniesionego wkładu ¹⁸	każdy wspólnik proporcjonalnie do rzeczywiście wniesionego wkładu ¹⁹	proporcjonalnie do posiadanych udziałów/akcji ²⁰	
organy obligatoryjnie występujące w strukturze organizacyjnej²¹		brak		WZA	zarząd i zgromadzenie wspólników	zarząd, rada nadzorcza i WZA
organy fakultatywnie występujące w strukturze organizacyjnej²¹	brak	zarząd	brak	rada nadzorcza ²²	rada nadzorcza lub komisja rewizyjna ²³	brak
osoby prowadzące sprawy spółki	wspólnicy ²⁴	partnerzy albo członkowie zarządu ²⁵	komplementariusze ²⁶	komplementariusze ²⁷	członkowie zarządu ²⁸	

¹⁶ Umowa spółki może stanowić inaczej; art. 51 § 1 w zw. z art. 37 § 1 KSH.

¹⁷ Umowa spółki może stanowić inaczej; art. 51 § 1 w zw. z art. 103 oraz art. 37 § 1 KSH.

¹⁸ Umowa spółki może stanowić inaczej; art. 123 § 1 KSH.

¹⁹ Statut spółki może stanowić inaczej; art. 147 § 1 KSH.

²⁰ Wyjątkiem są udziały/akcje uprzywilejowane co do dywidendy; art. 196 KSH, art. 353 KSH. Umowa/statut spółki mogą stanowić inaczej; art. 191 KSH, art. 347 KSH.

²¹ W świetle teorii osób prawnych mówienie o organach tzw. niepełnych osób prawnych (spółki osobowe) nie jest prawidłowe. Dla odróżnienia lepiej jest wskazać, że w spółce partnerskiej i komandytowo-akcyjnej mogą występować *quasi-organy*.

²² Jeżeli akcjonariuszy jest więcej niż 25 ustanowienie rady nadzorczej jest obowiązkowe; art. 142 § 1 KSH.

²³ Jeżeli kapitał zakładowy spółki wynosi więcej niż 500.000 zł i wspólników jest więcej niż 25, ustanowienie rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej jest obowiązkowe; art. 213 § 2 KSH.

²⁴ Co do zasady wszyscy wspólnicy, ale umowa spółki może stanowić inaczej. Niezależnie od tego przynajmniej 1 wspólnik musi prowadzić sprawy spółki; art. 37-40 KSH.

²⁵ Art. 97 KSH.

²⁶ Co do zasady wszyscy komplementariusze, ale umowa spółki może stanowić inaczej. Niezależnie od tego przynajmniej 1 wspólnik musi prowadzić sprawy spółki; art. 37-40 w zw. z art. 103 KSH, art. 121 KSH.

²⁷ Co do zasady wszyscy komplementariusze, ale umowa spółki może stanowić inaczej. Niezależnie od tego przynajmniej 1 wspólnik musi prowadzić sprawy spółki; art. 140 KSH. Wpływ na prowadzenie spraw spółki mają również akcjonariusze (WZA) i rada nadzorcza; art. 141 KSH, art. 146 KSH.

²⁸ Wpływ na prowadzenie spraw spółki mają również wspólnicy/akcjonariusze (zgromadzenie wspólników/WZA); art. 228 KSH, art. 231 KSH, art. 393 KSH, art. 395 KSH.

	spółka jawna	spółka partnerska	spółka komandytowa	spółka komandytowo-akcyjna	spółka z o.o.	spółka akcyjna
osoby reprezentujące spółkę²⁹	wspólnicy ³⁰	partnerzy albo członkowie zarządu ²⁵	komplementariusze ^{30 31}	komplementariusze ^{30 32}	członkowie zarządu ³³	
osoby, których dotyczy zakaz konkurencji³⁴	wspólnicy i likwidatorzy		komplementariusze; komandytariusze prowadzący sprawy spółki ³⁵ ; likwidatorzy	komplementariusze i likwidatorzy	członkowie zarządu i likwidatorzy ³⁶	
minimalna wysokość kapitału zakładowego	nie dotyczy			50.000 zł	5.000 zł	100.000 zł
minimalna wartość nominalna 1 udziału/akcji	nie dotyczy			1 gr	50 zł	1 gr
odpowiedzialność majątkiem osobistym za zobowiązania spółki	wszyscy wspólnicy	zasadniczo wszyscy partnerzy, z ograniczeniem wynikającym z art. 95 § 1 KSH ³⁷	wszyscy wspólnicy ³⁸	komplementariusze ³⁹	członkowie zarządu ⁴⁰	brak ^{40 41}

²⁹ Spółkę mogą dodatkowo reprezentować ustanowieni pełnomocnicy lub prokurenci.

³⁰ Co do zasady wszyscy, ale umowa/statut spółki może stanowić inaczej; art. 29-30 KSH.

³¹ Spółkę komandytową może reprezentować również komandytariusz, ale jedynie jako pełnomocnik lub prokurent; art. 118 § 1 KSH.

³² Spółkę komandytowo-akcyjną może reprezentować również akcjonariusz, ale jedynie jako pełnomocnik lub prokurent; art. 138 § 1 KSH. Wyjątkowo spółkę może reprezentować rada nadzorcza; art. 143 § 3 KSH.

³³ Wyjątkowo spółkę może reprezentować rada nadzorcza; art. 210 § 1 KSH, art. 379 § 1 KSH.

³⁴ Wspólnicy mogą zwolnić z zakazu konkurencji osoby, które jemu podlegają wedle przepisów KSH.

³⁵ Art. 121 § 3 KSH.

³⁶ W wyjątkowych sytuacjach również członkowie rady nadzorczej delegowani do stałego indywidualnego wykonywania nadzoru; art. 390 § 3 KSH.

³⁷ Jeżeli w spółce powołany został zarząd, odpowiedzialność za zobowiązania spółki ponoszą również członkowie zarządu nawet, jeśli nie są partnerami; art. 299 w zw. z art. 97 § 2 KSH.

³⁸ Odpowiedzialność komandytariusza jest co do zasady ograniczona maksymalnie do wysokości sumy komandytowej; art. 111 i art. 112 § 1 KSH. Wyjątki, kiedy komandytariusz ponosi odpowiedzialność całym swoim majątkiem: art. 104 § 4 KSH, art. 118 § 2 KSH.

³⁹ Akcjonariusze wyjątkowo na podstawie art. 13 § 2 w zw. z art. 126 § 1 pkt 2 KSH, art. 127 § 4 KSH, art. 134 § 2 KSH, art. 138 § 2 KSH oraz art. 116 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

⁴⁰ Wspólnicy/akcjonariusze wyjątkowo na podstawie art. 13 § 2 KSH oraz art. 116 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

⁴¹ Członkowie zarządu spółki akcyjnej ponoszą odpowiedzialność za zaległości podatkowe spółki na podstawie art. 116 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

	spółka jawna	spółka partnerska	spółka komandytowa	spółka komandytowo-akcyjna	spółka z o.o.	spółka akcyjna
prawo indywidualnej kontroli spółki przysługujące wspólnikom	nie można go wyłączyć ani ograniczyć ⁴²				istnieje możliwość ograniczenia albo wyłączenia w przypadku powołania rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej	brak ⁴³
popularność⁴⁴	ok. 36.100 ok. 7,5%	ok. 2.200 ok. 0,05%	ok. 23.200 ok. 4,8%	ok. 4.500 ok. 0,93%	ok. 402.000 ok. 83,8%	ok. 11.600 ok. 2,4%

⁴² W spółce komandytowo-akcyjnej dotyczy jedynie komplementariuszy. Akcjonariusze mogą kontrolować działalność spółki za pośrednictwem rady nadzorczej.

⁴³ Akcjonariuszom przysługuje prawo do informacji dotyczących spółki; art. 428 KSH.

⁴⁴ Liczba spółek handlowych według danych GUS na koniec czerwca 2016 r.